

Doporučený obsah dokumentu upravujícího proces při vynucené, časově naléhavé evakuaci

Pro případ vynucené, časově naléhavé evakuace se příspěvkovým organizacím, v nichž jsou soustředění klienti ve větším množství (formou vícedenního pobytu nebo několikahodinové přítomnosti) a které poskytují hromadným způsobem veřejné služby klientům se zvýšeným stupněm potenciálního ohrožení (zejména nemocnicím, zdravotnické záchranné službě, domovům a ústavům sociální péče a školám), doporučuje vypracovat a přijmout dokument metodického charakteru pro případ vynucené, časově naléhavé evakuace (z důvodu hrozby použití nástražného výbušného systému, hrozby jiným teroristickým útokem, ale i pro případ identifikovaného nebezpečí výbuchu plynu, úniku nebezpečné chemické látky, rozsáhlého požáru, statického poškození objektu či jiné havárie), a to jako doplněk k plánu krizové připravenosti nebo jinou vhodnou formou.

Do takového dokumentu se doporučuje zpracovat účelné, prakticky využitelné zásady a informace, např. tyto:

1. Stanovení základních pravidel externí komunikace pro období bezprostředně po zjištění potenciálního důvodu evakuace (zejména způsob a pravidla komunikace bezprostředně po příjmu výhružky s informací o údajném umístění nástražného výbušného systému s vyhrožující osobou – jak je třeba reagovat, jak vést rozhovor, jaké informace zjišťovat a zaznamenávat). Zákaz podávání informací, které by mohly komplikovat zásah (evakuaci) a zvyšovat nebezpečí. Zákaz podávání informací o činnosti jiného subjektu (zejména složky Integrovaného záchranného systému), pokud tak není výslovně dohodnuto. (možno využít přílohu 1).
2. Stanovení základních pravidel pro neprodlené vyrozumění příslušných složek Integrovaného záchranného systému o zjištění potenciálního důvodu evakuace.
3. Stanovení hlavních zásad postupu evakuace, zejména s řešením otázky priorit, pořadí evakuace, příp. kategorizace klientů organizace podle jejich mobility a zdravotního stavu.
4. Určení osoby (funkce), která organizuje a řídí předběžná opatření (zejména samovolnou evakuaci) v přípravné fázi (před tím, než se dostaví na místo velitel zásahu a velitel procesu evakuace z příslušné složky Integrovaného záchranného systému (státní policie, hasičský záchranný sbor).
5. Způsob zajištění svolání personálu organizace potřebného k provedení evakuace.
6. Základní stanovení průběhu předběžných opatření (včetně samovolné evakuace), zejména stanovení cílové skupiny, priorit, shromaždiště, evakuačních cest, rolí personálu, způsobu vyrozumění a informování klientů, věcných prostředků atd.
7. Základní pravidla pro zachování informací o klientech a jejich přenos (zejména jde o informace o aktuálním zdravotním stavu a o léčebném procesu u zařízení poskytujících zdravotní péči), nástin řešení otázky evakuace dokumentace.

8. Určení osob (funkcí) pro komunikaci s velitelem zásahu a velitelem evakuace, vymezení možných, vhodných prostor a technických prostředků pro jednání řídicí skupiny.
9. Stanovení základních pravidel a případně postupů spolupráce se složkami Integrovaného záchranného systému v průběhu zásahu. Hlavní požadavky na spolupráci se složkami Integrovaného záchranného systému v průběhu evakuace, dle potřeby a účelnosti např. zajištění transportu uvnitř a vně budov, omezení vstupu osob do evakuovaného prostoru a evidence vstupujících osob, poskytování osobní asistence evakuovaným v průběhu evakuace a následně na shromaždišti, zdravotnická supervize a poskytování nezbytné zdravotní péče evakuovaným v průběhu evakuace a následně na shromaždišti, evidence a kontrola průběhu evakuace včetně zjišťování a zaznamenávání počtů osob v evakuovaných prostorách a dalších potřebných údajů, zajištění přístupu do všech místností a prostor včetně suterénu a technického zázemí, komunikace s evakuovanými klienty, evakuovaným personálem, sdělovacími prostředky, jinými zúčastněnými osobami a obecně s veřejností, monitoring potřeby využívání kapacit zdravotnických zařízení v okolí (na území kraje a příp. i mimo něj), kapacit zdravotnické záchranné služby, transportních a dalších specializovaných služeb atd.
10. Základní vymezení personálních zdrojů a rolí personálu pro spolupráci se složkami Integrovaného záchranného systému v průběhu evakuace. Vymezení osob (funkcí) pro odborné konzultace týkající se zejména zdravotního stavu a situace evakuovaných klientů, ale také technických zařízení budovy.
11. Základní vymezení možných věcných prostředků k využití pro evakuaci (pokud je takové vymezení účelné).
12. Pravidla pro zajištění zdravotní a sociální péče o evakuované klienty po provedení jejich evakuace včetně určení odpovědnosti.
13. Rámcové vymezení možných, využitelných náhradních prostor pro shromaždiště a pro zajištění dočasné péče o klienty po provedení jejich evakuace (s určením jejich rámcových kapacit).
14. Rámcové vymezení možných partnerů, na které je možné a vhodné obracet se s požadavky na pomoc a spolupráci (zdravotnická zařízení, technická pomoc, transport, organizační pomoc, zabezpečení evakuovaného objektu – vstup, okolí, zajištění nezbytného pitného režimu evakuovaných i zasahujících příp. nezbytné stravy, ochrana před povětrnostními vlivy apod.).

Základní postup při přijetí výhružky o umístění nástražného výbušného systému (NVS) - bomby.

Plán krizové připravenosti (název zařízení) uvádí ve stati..... (je-li uvedeno) **Krizová rizika** jako jedno z možných rizik i teroristickou hrozbu použití nástražného výbušného systému (NVS) - bomby.

Tento základní postup má popsat reakci personálu objektu jak při přijetí oznámení o uložení NVS, tak i odezvu na toto oznámení do příjezdu složek IZS i po jejich příjezdu.

Vychází z předpokladu že:

- správný postup personálu při přijetí oznámení pachatelem může později vést k vypátrání pachatele
- správný, promyšlený a předem připravený postup personálu při přípravě a organizaci evakuace může ochránit zdraví a životy jak klientů a zaměstnanců, tak i ostatních osob, které se v objektu nacházejí
- objekt má předem zpracovaný „**Evakuační plán objektu**“ a jeho přílohou část – **zabezpečení evakuace** v oblastech:
 - pořádkového zabezpečení evakuace
 - dopravního zabezpečení evakuace
 - zdravotnického zabezpečení evakuace
 - ubytovacího a zásobovacího zabezpečení evakuace
 - mediálního zabezpečení evakuace

1. Hrozba bombového útoku

Výhružka umístění NVS vyžaduje důkladné vyhodnocení situace předtím, než se rozhodne o způsobu reakce. K obtížnosti rozhodovacího procesu přispívá řada proměnných faktorů. Samotný charakter zařízení (popis zařízení) umožňuje potenciálnímu útočníkovi snadný přístup a nepozorované umístění NVS. Samotný NVS může vypadat různě, ale většinou právě ne jako výbušnina.

2. Možné druhy výhružek

Písemná výhružka: pokud je výhružka zaslána písemně, dokument se uschová včetně obálky nebo obalu. Jeví-li zásilka rysy NVS, je třeba se vyhnout další zbytečné manipulaci. Cílem tohoto postupu je především minimalizovat nebezpečí a snaha o zachování důkazů, jako jsou možné otisky prstů, rukopis, papír, poštovní razítka apod.

Telefonní výhružka: přesná analýza telefonní výhružky může poskytnout cenné informace, na jejichž základě se stanoví postupy činnosti personálu objektu, provedení zásahu složkami IZS a následné vyšetřování tohoto činu. Osoba, která přijímá telefonní výhružku nikdy nezavěšuje jako první a nepřerušuje hovor. Ihned jakmile je to možné (nejlépe v průběhu hovoru), doplní osoba přijímající výhružku požadované informace do „**Kontrolního seznamu monitorování výhružky**“. Seznam by měl být pokud možno dokončen v průběhu výhružného telefonátu nebo v nejkratším termínu po ukončení hovoru, dokud je průběh hovoru a dojem z něj v živé paměti přijímající osoby. Je-li to technicky možné, je jako důkazní prostředek pořízen zvukový záznam (části) telefonátu.

3. Kontrolní seznam monitorování výhružky

V případě telefonické výhružky udržujte s volajícím co nejdéle kontakt a pokuste se klást následující otázky a zaznamenejte na ně reakci, pokud bude možno a volající hovor nepřerušit. Můžete mít úspěch a délka hovoru včetně kontrolního seznamu může pomoci k identifikaci místa pohybu pachatele.

POKLÁDANÉ OTÁZKY	CHARAKTERISTIKA HLASU VOLAJÍCÍHO
Kdy bomba exploduje?	Přízvuk (uved'te jaký)
Kam jste bombu umístil?	Nějaká vada (uved'te jaká)
Kdy jste bombu zde dal?	Hlas (např. silný, jemný)
Jak bomba vypadá?	Řeč (např. rychlá, pomalá)
O jaký druh bomby se jedná?	Dikce (např. jasná, tlumená)
Jak bude bomba odpálena?	Poznal jste hlas?
Je zde více než jedna bomba?	Pokud ano, kdo si myslíte, že to byl?
Umístil jste zde bombu vy?	Má volající místní znalost?
Proč jste zde umístil bombu?	ZPŮSOB ŘEČI VYHROŽUJÍCÍHO
Jak se jmenujete?	Plynulá řeč
Jaká je vaše adresa?	Nesouvislá řeč:
DOSLOVNÉ ZNĚNÍ VÝHRUŽKY	Iracionální, pomatená řeč:
	Nahraná řeč (ze záznamu)
	Zpráva čtená volajícím

	Hrubá řeč (nadávky, vulgarismy) popř. i uvedení konkrétní osoby
	Další zvláštnosti (huhňání, koktavost, překotnost apod.)
	HLASY NA POZADÍ (V OKOLÍ)
	Pouliční hluk, hluk v domovní zástavbě
	Zvuk nádražní nebo letištní haly
	Okolní hlasy a zvuky
	Hudba:
PRÍJEMCE	Další
Jméno (tiskacím písmem)	Pohlaví volajícího: MUŽ/ŽENA
Telefonní číslo	Odhadovaný věk:
Podpis	HOVOR PŘEVZAL
	datum čas
	Číslo volajícího – opsat z displeje vlastního telefonu
	Doba hovoru

**ČINNOST OSOBY PŘEBÍRAJÍCÍ HOVOR -
BEZODKLADNĚ VYROZUMĚT!!!**

1.	Management zařízení <ul style="list-style-type: none"> • Ředitele • Zástupce ředitele apod. 	Doplnit kontakty
2.	tísňovou linku	112, 158
3.	Krizový štáb objektu	
4.	Ostatní zaměstnance	
5.	Další dle podmínek organizace (<i>doplní organizace</i>)	

6.	???	
----	-----	--

ČINNOST MANAGEMENTU ZAŘÍZENÍ

1.	Zhodnocení situace v KŠ organizace <ul style="list-style-type: none"> • Relevantnost výhružky (vyhodnocení kontrolního seznamu monitorování výhružky) • Rozhodnutí statutárního orgánu o EVAKUACI 	EVAKUACE	
		ANO	NE
2.	Příprava Evakuačního plánu objektu a jeho prováděcích příloh		
3.	Rozdělení úkolů při řízení evakuace <ul style="list-style-type: none"> • Stanovení skupiny KŠ k řízení evakuace 		
4.	Spolupráce se složkami IZS <ul style="list-style-type: none"> • Předat veškeré dosud známé informace veliteli zásahu • Spolupracovat při konečném rozhodnutí o evakuaci • Doplnit štáb velitele zásahu 		
5.	Stanovit zásady mediální komunikace (kdo bude podávat informace) <ul style="list-style-type: none"> • Informace o stavu a činnosti objektu • Informace o zásahu složek IZS 		

4. Jednotlivé kompetence při odezvě na výhružku umístění bomby

Zaměstnavatel:

§ 101 zákona 262/2006 Sb., zákoník práce

- Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce.
- Povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci se vztahuje na všechny fyzické osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích.
- Zaměstnavatel je povinen přijmout opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí, jako jsou havárie, požáry a povodně, jiná vážná nebezpečí a evakuace zaměstnanců včetně pokynů k zastavení práce a k okamžitému opuštění pracoviště a odchodu do bezpečí;

Velitel zásahu složek IZS:

§ 19 zákona 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému je velitel zásahu mj. oprávněn:

- koordinovat záchranné a likvidační práce v místě nasazení složek integrovaného záchranného systému a v prostoru předpokládaných účinků mimořádné události řízení součinnosti těchto složek a vyhláší podle závažnosti mimořádné události odpovídající stupeň poplachu podle příslušného poplachového plánu integrovaného záchranného systému.
- zřídit štáb velitele zásahu jako svůj výkonný orgán a určit náčelníka a členy štábu.
- nařídit evakuaci místa zásahu